

20 J, escac a Aznar

La vaga general del pròxim 20 de juny ha provocat que el president Aznar escenifiqui amb solemnitat la seua arrogància de ferro. Després d'anys de prudència política, el president s'ha fet fidel a ell mateix i ha declarat la guerra als sindicats, que el dijous es juguen el seu futur i el de bona part dels actuals drets dels treballadors. El president, potser, ha apostat massa fort contra una vaga que pot produir conseqüències d'abast europeu.

El sindicalisme torna a la trinxera

Després d'anys de letargia reivindicativa, els dos sindicats majoritaris de l'estat espanyol, UGT i CCOO, tornaran a utilitzar dijous la que va ser la seua eina predilecta en altres temps, la vaga general. La resta de l'espectre sindical, conscient que amb el desafiament d'Aznar se la juga, s'ha llançat a preparar també el 20 J, una convocatòria de vaga que ha pres un caire que el PP no s'esperava.

El 14 de desembre de 1988, a les 0 hores, la pantalla de Televisió Espanyola, l'única emissora estatal d'aquella època, es quedà en blanc en tots els televisors de l'estat espanyol. Era el primer gran triomf d'una vaga, el cèlebre 14 D, que va paraitzar l'estat espanyol i que ha quedat en la memòria de molts com el primer gran escac al govern de Felipe González, i que també altres han interpretat com l'inici del seu llarg declivi polític.

Malgrat que el govern socialista de González va patir tres vagues generals més (el 20 de juny del 1985, el 28 de març del 1992 i el 27 de gener del 1994), que no van assolir l'èxit del 14 D, el sindicalisme recorda aquesta darrera data com el seu gran dia des de la legalització en la transició. També era l'última gran victòria del moviment obrer de l'estat espanyol, per al qual l'ús de la vaga general ("la bomba atòmica dels treballadors", com va arribar a ser qualificada) ha tingut ressonàncies mítiques des de fa més d'un segle.

A l'època del govern socialista, un sindicalisme feble en comparació amb el de la resta del continent (vegeu el reportatge a la pàgina 27) va acostumar-se a utilitzar la vaga general com l'arma més amenaçant contra un executiu amb una política econòmica comandada per ministres neoliberals. Les darreres dècades, les estructures sindicals consolidades de bona part d'Europa han oblidat aquest recurs, que ha estat substituït per altres mesures molt més sectorials. A l'estat espanyol, el sindicalisme havia perdut els quaranta anys de la clandestinitat per expandir-se.

L'arribada al poder de la dreta a Madrid, l'any 1996, va estar marcada cu-

riosa per l'oblit del que havia estat el gran recurs dels sindicats els darrers anys, la vaga general. Aznar, però, els ha tornat de sobte als seus orígens.

El president del govern de Madrid, potser en un error de càlcul, aprovà per sorpresa el passat 24 de maig el decret llei de reforma de la protecció per desocupació després que els dos sindicats majoritaris de l'estat espanyol, UGT i CCOO, hagueren anunciat la seua intenció de realitzar una vaga el 20 de juny contra aquesta mesura.

Potser, Aznar, quan va anunciar la retallada de les prestacions per desocupació i l'abaratiment de l'acomodament, confiava en el fet que els sindicats tornarien a manifestar-se dividits, com ja va succeir l'any passat quan el president espanyol va donar per tancat el període de "diàleg social" amb l'aprovació del decret llei del 3 de març del 2001 de reforma laboral que, entre altres mesures, ampliava els col·lectius als quals s'aplicava la prestació de 33 dies per any treballat en cas d'acomodament improcedent.

Amb aquell decret llei, aprovat després que Aznar s'interposara a les converses d'UGT i CCOO amb la patronal CEOE, Aznar tancava el període de cinc anys en què havia arribat a acords com el que va produir, per exemple, l'aprovació de la reforma laboral del 1997. Després de l'aprovació del decret llei de l'any passat, UGT va proposar a CCOO de convocar una vaga general per protestar contra la reforma laboral, però aquest darrer sindicat no va voler afegir-s'hi, i setmanes després signà amb la CEOE i el govern el pacte de pensions. Arribaven els moments més

VAGA GEI

Joan Sifre, José María Fidalgo, Rafael Recuenco i Cándido Méndez, secretaris generals de CCOO-PV, CCOO, UGT-PV i UGT, a Torrent (Horta Sud), el passat 11 de juny, en una reunió de delegats d'aquests dos sindicats. La legitimitat de la vaga general ha estat més qüestionada que mai.

ders per a la unitat d'acció que havien mantingut aquests dos sindicats des de la vaga del 14 D.

Amb la presentació del document base per estudiar la reforma de la protecció per desocupació que va posar damunt la taula el govern d'Aznar el passat mes d'abril, els dos sindicats majoritaris de l'estat tornaven a posar-se d'acord. Anunciaven que es negaven a negociar aquest document i que es disposaven a tirar endavant una vaga si el govern no el retirava.

L'aprovació sorpresa d'aquest decret llei, el passat 24 de maig, no va fer altra cosa que empènyer aquests dos sindicats a preparar una vaga que ha neguitejat profundament el PP. Aquest partit no s'ha estat d'utilitzar totes les armes al seu abast per evitar una demostració de força dels sindicats: llançar la seua artilleria mediàtica per desqualificar les raons de la vaga, pressionar amb duresa els sindicats amb la intenció d'establir uns serveis mínims prou amplis i preparar

policialment l'actuació en els sectors d'activitats que són essencials per al triomf de la vaga, com ara el transport, els mitjans de comunicació o les grans superfícies comercials.

A les Balears, per exemple, els sindicats tenen clar que la clau per aconseguir que la vaga siga un èxit és paraitzar el transport discrecional de turistes. A hores d'ara, negocien els serveis mínims amb el Govern balear. Els partits que donen suport al govern de progrés de les Illes ja han mostrat la seua comprensió cap a les raons de la vaga.

La confusió a les Illes Balears al voltant del decret de reforma de les prestacions per desocupació és a hores d'ara considerable. Els sindicats i els partits d'esquerra acusen el govern d'Aznar d'eliminar els subsidis d'atur que fins ara han rebut els fixos-discontinus que treballen sobretot en el sector de l'hostaleria. El PP, per la seua banda, diu que els aproximadament 60.000 treballadors fixos-discontinus que hi ha a les Illes no

perdran cap ingrés. El neguit és considerable. En cas que aquests treballadors perden les prestacions, afectaria els ingressos familiars de 200.000 illencs, gairebé una quarta part de la població.

Al País Valencià i al Principat, el triomf de la vaga en el sector del transport també serà una de les claus de la convocatòria. A l'hora de tancar l'edició d'aquest setmanari, els sindicats mantenien amb l'administració valenciana una negociació per pactar els serveis mínims en l'administració pública. Ofelia Vila, secretària de la Dona de CCOO-PV i membre del comitè de vaga d'aquest sindicat, assegura que la negociació amb la Generalitat està sent molt dura. "L'administració està fent mans i mànigues. El govern és molt més dur que Felipe González l'any 1988", assegura. Vila explica que els piquets informatius dels sindicats, tan criminalitzats pel PP les darreres setmanes, tindran una cura especial per cobrir els polígons industrials i, sobretot, les grans superfícies de la ciutat de Valèn-

A dalt, imatge de la porta d'El Corte Inglés de València el 14 D del 1988. Al centre i a sota, celebracions del passat 1 de maig a València i a Barcelona, en les quals es van poder escoltar nombrosos crits a favor de la vaga general. Els sindicats saben que la paralització de l'activitat en les grans superfícies serà una de les claus del triomf de la vaga.

RAFA GIL / EFE

cia. Més que aturar l'activitat, fet complicat amb el gran desplegament policial que els sindicats esperen, intentaran que els clients no entren a comprar. Pel que fa al transport, Vila indica que els comitès d'empresa preveuen una àmplia participació en la vaga.

Al Principat, per la seua banda, comencen a aclarir-se alguns dubtes. El president del Comitè d'Empresa de Transports de Barcelona, José Antonio Muñoz, del sindicat corporatiu Actub, va ser destituït el dijous dia 14 per negar-se a convocar la vaga del 20 J. El Comitè va decidir adherir-se a la vaga amb disset vots a favor i cinc abstencions. Pel que fa a l'establiment dels serveis mínims, la Generalitat de Catalunya els negociava amb els sindicats a l'hora de tancar l'edició d'aquest setmanari en un clima de no-confrontació. CiU, que s'ha ressentit pels mètodes utilitzats pel PP per aprovar la reforma de la desocupació, va abstenir-se dijous 14 en la votació del Congrés dels Diputats que va convalidar aquest decret llei. El PP es va quedar sol en l'aprovació parlamentària d'aquesta norma.

Aquest és el darrer dels problemes imprevistos que ha hagut d'afrontar aquest partit en una convocatòria que s'ha consolidat de manera considerable des que l'anunciaren els dos sindicats majoritaris, UGT i CC.OO. Quasi tots els sindicats minoritaris han donat suport al 20 J, una vaga que van decidir de manera bilateral les dues grans centrals. Al País Basc, els sindicats nacionalistes, ELA i LAB, majoritaris, han convocat la vaga el 19 de juny. A la resta de l'estat, però, les intersindicals s'han adherit a la convocatòria del 20 J. La poderosa CIG gallega, per exemple, fa la vaga aquest darrer dia.

La Intersindical Valenciana (IV) ha legalitzat una convocatòria pròpia, també el 20 de juny. La IV comparteix el motiu de la manifestació dels grans sindicats estatals, la demanda de retirada del decret sobre reforma de les prestacions per desocupació, però també ha plantejat altres reivindicacions, com ara la crítica de les dues reformes laborals anteriors, el pacte sobre les pensions o la privatització de la sanitat i l'educació. Vicent Esteve, membre del secretariat

Ofelia Vila (CCOO): “El decret és un atac sense precedents a la classe treballadora”

confederal de la IV, considera que la concertació dels sindicats amb el govern ha durat massa. “Ja fa temps que s’haurien d’haver plantejat estratègies d’oposició. Els treballadors hagueren entès millor la convocatòria de vaga”, reclama. Esteve considera que el 20 J és cabdal per a tots: “És molt important que la vaga del 20 J isca bé. Ens juguem tots la continuïtat com a moviment sindical.” Malgrat que la IV ha legalitzat la seua convocatòria, treballa a hores d’ara amb

UGT-PV i CCOO-PV per organitzar alguns aspectes de la vaga.

Fins i tot la CGT-PV, el sindicat llibertari que manté una relació molt tensa amb les forces majoritàries al País Valencià, s’ha assegut finalment amb ells per organitzar conjuntament alguns aspectes de la vaga. La CGT també ha legalitzat una convocatòria de vaga pròpia que inclou altres reivindicacions. “A nosaltres, la convocatòria d’UGT i CCOO se’ns queda molt curta. Nosaltres hem convocat la vaga contra tota una trajectòria política”, assegura Javier Ruiz, secretari general de CGT-PV. Aquest sindicat col·laborarà amb alguns dels moviments socials que convocaren la manifestació antiglobalització de València del 20 d’abril passat per organitzar el 20 J.

També la Intersindical-Confederació Sindical de Catalunya s’ha adherit a la convocatòria del 20 J, però amb un manifest propi. “En aquest manifest, destaquem que hi ha motius per convocar la vaga des de fa molt de temps. Des del

1997, hi ha prou motius per convocar la vaga general. Reclamem també un marc de relacions laborals catalanes. Fem vaga el dia 20, però no estem d’acord amb la manera com s’ha convocat. S’hauria d’haver demostrat que una vaga nacional és viable”, explica Isabel Pallarés, secretària general de la Intersindical.

Els representants sindicals consultats per aquest setmanari han coincidit a destacar que a les assemblees convocades als centres de treball per informar sobre la vaga s’ha evidenciat que hi havia molts treballadors que l’esperaven. “El decret és un atac sense precedents a la classe treballadora”, considera Vila. Hi ha també una altra consideració estesa entre els dirigents sindicals. El 20 de juny, amb el pols que ha llançat Aznar, el sindicalisme se la juga. “Si alguna cosa tenim clar tots és que aquesta vaga ha de sortir. Si és un fracàs, no vull ni imaginar-me com serà el dia 21”, diu Pallarés.

Miquel Calvet

ESPAI ESCÈNIC JOAN BROSSA
Del 19 de juny al 28 de juliol

GRAND ECART

Espectacle inspirat en l’univers poètic de Jean Genet
Interpretació: Toni Cots. Direcció: Jordi Cortés

Producció: Espai Escènic Joan Brossa

*Curios projecte: somniar-se,
fer sensible aquest somni
que esdevindrà somni en
altres mentes! (Jean Genet)*

El Temps regala invitacions a tots els seus lectors.
Telefoneu al 902 131 025 i deixeu les vostres dades.
Única representació, diumenge 23 de juny a les 19.00 hores

Informació General:

Espai Escènic Joan Brossa. C/ Allada Vermell, 13
(al final del carrer Princesa) 08003 BCN
tel. teatre / reserva d’entrades: 93 310 13 64
tel. oficina: 93 315 15 96 de 10 a 14h

www.espaibrassa.com